

KUTSESTANDARD

Õmbleja, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetuse	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Õmbleja, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Õmbleja, tase 3 töötab rõiva -või tekstiilitootmise ettevõttes, kus tema töö tulemusena valmivad lihtsa kujuga tootedetailid, tootesõlmed ning pool- ja valmistooted. 3. taseme õmbleja teeb kindlaksmääratud aja jooksul põhilisi õmblusoperatsioone ning kuumniisket vahetöötlust etteantud tehnoloogiliste juhendite ja tootenäidiste järgi. Vajalik on mõista tootmisprotsessi olemust ja oma tööloigu tähtsust selles. Õmbleja, tase 3 kasutab oma töös õmblusmasinaid (nt süstik- ja ahelpistemasinad) ja nende abivahendeid (nt piirajad, suunajad, pöörajad) ning aurutriikrauda. Töökeskkonnas esineb müra ja tekstiilitolmu. Ohutegurid on sundasend ja silmade ülekoormus. Kokkupuude keemiliselt töödeldud materjalidega võib tundlikel inimestel põhjustada allergiat. Kõrgem kutsetase õmbleja, tase, 4. Teeb erinevaid õmblusoperatsioone, kuumniisket vahetöötlust ja lõppviimistlust.
A.2 Tööosad A.2.1 Õmblusmasinate käsitsemine. A.2.2 Õmblusoperatsioonide tegemine. A.2.3 Lihtsa keerukusastmega tootesõlmede õmblemine ja ühendamine tootega. A.2.4 Kuumniiske vahetöötlemine. A.2.5 Kvaliteedikontroll.
A.3 Kutsealane ettevalmistus 3. taseme õmblejaks saab õppida kutseõppeasutuses või töökohal.
A.4 Enamlevinud ametinimetused Õmbleja, õmblustoodete termotöötaja, õmbleja-õmblustoodete termotöötaja.
A.6 Tulevikuoskused Uute materjalide ja tehnoloogiate kasutusele võtmine toob vajaduse täiendada pidevalt õmblusmasinate- ja seadmete seadistamise ning nende abivahendite kasutamise oskusi.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur Kutse taotlemisel tuleb tõendada üldoskused (B.2) ja kompetentsid B.3.1- B.3.5.

B.2 Õmbleja, tase 3 üldoskused

Tegevusnäitajad:

- 1) Kasutab oma töös teadmisi materjaliõpetusest, õmblustehnoloogiast ja läbilõikeskeemide koostamisest.
- 2) Kasutab ohutuid ja ratsionaalseid töövõtteid ja ergonoomilisi tööasendeid.
- 3) Tunneb õmblusalast terminoloogiat, loeb ja järgib tehnoloogilist dokumentatsiooni (juhendid, läbilõikeskeemid, tingimärgid jms).
- 4) Järgib oma töös organisatsiooni töökorraldusreegleid ja ohutusnõudeid ning kutsealase tööga seonduvaid õigusakte.
- 5) Kohandub meeskonnaga, teab ja arvestab enda ja teiste rolli meeskonnas.
- 6) Suhtleb viisakalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise, tuleb toime erinevates suhtlusolukordades.
- 7) Korraldab oma tööloigu sujuva toimimise, hoiab oma töökoha korras.
- 8) Hoiab end kursis tehnoloogiliste uuendustega.
- 9) Valdab erialast eesti keelt tasemel A.2, v.a. rääkimine ja kirjutamine (vt lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused).
- 10) Kasutab oma töös digiseadmeid algtasemel kasutaja tasemel, v.a. sisuloome, kommunikatsioon ja probleemide lahendamine (vt lisa 2 „Digipädevuste enesehindamise skaala“).

B.3 Kompetentsid

B.3.1 Õmblusmasinate käsitlemine

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

1. Niidistab õmblusmasina, paigaldab nõela ja vajaliku lisaseadme, järgides tehnoloogilist juhendit.
2. Reguleerib piste pikkuse vastavalt tehnoloogilisele juhendile.
3. Puhastab töö lõppedes õmblusmasina seest ja väljast, vajadusel ka tööoperatsioonide vahetumisel, järgides ohutus- ja hooldusnõudeid.
4. Kasutab õmblusmasinal olevaid programme (niidi lõikamine, kinnituste tegemine õmbluse alguses või lõpus jms), järgides õmblusmasina kasutusjuhendit.

B.3.2 Õmblusoperatsioonide tegemine

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

1. Töötleb detailide lõikeservad (äärestab, kandib ja palistab) vastavalt tehnoloogilisele juhendile.
2. Õmbleb lihtsa kujuga väikedetailid (taskuklapid, mansetid, põõnad, pagunid, vööd, värvlid jms), järgides tehnoloogilist juhendit ettenähtud õmblusvaru ja vastasmärke.
3. Märgib furnituuri (nööbid, pandlad, trukid, needid, haagid, tripid, öösid jne) asukohad ja kinnitab need, järgides tehnoloogilist juhendit ja tootenäidist.

B.3.3 Lihtsa keerukusastmega tootesõlmede õmblemine ja ühendamine tootega

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

1. Õmbleb lihtsa keerukusastmega tootesõlmed (lõhik, vult, kinnis, krae, peale õmmeldud tasku jms), järgides tehnoloogilises juhendis ettenähtud, õmblusvaru ja vastasmärke.
2. Ühendab toote põhidetallid (esi- ja seljaosa, varrukad jms) ja tootesõlmed (taskud, kraed, värvlid, kinnised jms), järgides tehnoloogilist juhendit ja vajadusel tootenäidist.
3. Kontrollib detailide (taskuklapid, taskud, märgistused, kinnitused jms) mõõtude ja asukoha sümmeetrilisust kasutades kontroll-lekaale, mõõtejoonlaudu jms.
4. Mõistab vigade mõju järgnevatele tööloikudele, leiab probleemidele lahenduse, kasutades vajadusel juhendaja abi.

B.3.4 Kuumniiske vahetöötlemine

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

1. Töötleb vajalikud detailid liimiriide või -paelaga, järgides tehnoloogilist juhendit.
2. Teeb töö erinevatel etappidel kuumniiske vahetöötleamise vastavalt tehnoloogilisele juhendile, vajadusel kasutab šabloone.
3. Reguleerib kuumniiske töötlemisseadme temperatuuri, aja ja surve vastavalt tehnoloogilisele juhendile.

B.3.5 Kvaliteedikontroll

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

1. Kontrollib mõõtejoonlauda, mõõdulindi või kontroll-lekaaliga detailide mõõtude vastavust tehnoloogilises juhendis toodud mõõtudele.

2. Kontrollib mõõtejoonlauda, mõõdulindi või kontroll-lekaaliga detailide asukoha vastavust tehnoloogilises juhendis toodud mõõtudele.
3. Leiab probleemidele lahenduse, kasutades vajadusel juhendaja abi.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	24-19042022-1.1/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Viivi Eskla, AS Proffline Anželika Aas, Hilding Anders Baltic AS Sirje Riimaa, ekspert Liivi Lõhmussaar, Tartu Kutsehariduskeskus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tehnika, Tootmise ja Töötlemise Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	25
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	19.04.2022
6. Kutsestandard kehtib kuni	18.04.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	8153 Masinõmblejad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Dressmaker, EstQF Level 3
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	